

Syllabus

**executie van rechten en
effecten op naam die geen aandelen zijn**

INHOUDSOPGAVE:

EXECUTIE VAN RECHTEN:	3
I. Beslag op rechten aan toonder	3
II. Executie van effecten aan order	5
<i>Derdenbeslag bij opeisbare vorderingen aan toonder of order</i>	5
III. Overige effecten op naam	5
<i>Voorbeelden verhandelbare lidmaatschapsrechten</i>	6
<i>Certificaten van aandelen</i>	6
<i>Wat zijn certificaten van aandelen?</i>	6
<i>Achtergrondinformatie over certificering</i>	7
<i>Participaties in commanditaire vennootschappen</i>	8
<i>Aandelen in andere rechtspersonen</i>	9
IV. Girale effecten	9
<i>Opties</i>	11
V. Executie geregeld in bijzondere wetten	13
VI. Executie van overige rechten (474 <i>bb</i> Rv)	13
<i>Domeinnaam</i>	13
<i>Assurantieportefeuille</i>	14
<i>Virtuele valuta</i>	15
<i>Achtergestelde lening</i>	15
Bijlage 1 (overzicht effectenrekening)	18
Bijlage 2 (beslag op wissel)	19
Bijlage 3 (informatie SIDN over beslag op domeinnamen)	21

EXECUTIE VAN RECHTEN:

Deze syllabus handelt over de executie van bijzondere rechten. Daaronder worden in deze syllabus begrepen alle rechten behalve vorderingen en aandelen op naam in een N.V. of B.V. Het derdenbeslag is namelijk een onderdeel waarvoor een aparte wettelijke regeling bestaat. Datzelfde geldt voor de executie van aandelen op naam in een N.V. of een B.V.

In deze syllabus komt de executie van de volgende soorten rechten aan de orde.

- I. Waardepapieren aan toonder (474a Rv).
- II. Waardepapieren aan order (474a Rv).
- III. Overige effecten op naam (waaronder certificaten van aandelen) (474aa Rv).
- IV. Executie van girale effecten:
 - a. aandelen en obligaties (artikel 24 Wet Giraal Effectenverkeer).
 - b. opties (etc.) (idem).
- V. Executie geregeld in bijzondere wetten.
- VI. Executie tot levering van aandelen op naam.
- VII. Executie van overige rechten (474bb Rv).

Deze syllabus heeft geen betrekking op de executie van de minder bijzondere rechten, te weten:

- Derdenbeslag (op vorderingen) (475 Rv e.v.).
- Beslag op aandelen op naam in een N.V. of B.V.

Hoewel het aantal soorten vermogensrechten eindeloos is, valt ieder beslag op een recht in één van de genoemde categorieën.

I. Beslag op rechten aan toonder

Aandelen aan toonder zullen per 1 januari 2021 vervallen. Krachtens een op 1 juli 2019 van kracht geworden wet, moeten vennootschappen hun aandelen aan toonder via een statutenwijziging omzetten in aandelen op naam. Doet de vennootschap dit niet, dan gebeurt dat van rechtswege op 1 januari 2020. Aandeelhouders die nog papieren stukken in huis hebben, moeten die bij de vennootschap inleveren. Dat kan nog tot 1 januari 2021. Het is van belang de aandelen in te leveren, want aandeelhouders verliezen de rechten die zijn verbonden aan hun aandeel als zij de stukken niet inleveren.

Tot 1 januari 2021 kan echter nog beslag worden gelegd op aandelen aan toonder.

TALON

TALON

TALON

ter verrijking van een nieuw en Dividendscheep met talen behoorende bij het Bewijs van Aandeel No.

Naamloze Vennootschap BRONWATERLEIDING „DOORN” gevestigd te Doorn.

30	BRONWATERLEIDING „DOORN” GEVESTIGD TE DOORN. Dividendscheep No. 30, inhoudende ¼ het Bewijs van Aandeel No. Rechnant en aanwijzing met f.	29	BRONWATERLEIDING „DOORN” GEVESTIGD TE DOORN. Dividendscheep No. 29, inhoudende ¼ het Bewijs van Aandeel No. Rechnant en aanwijzing met f.	28	BRONWATERLEIDING „DOORN” GEVESTIGD TE DOORN. Dividendscheep No. 28, inhoudende ¼ het Bewijs van Aandeel No. Rechnant en aanwijzing met f.
27	BRONWATERLEIDING „DOORN” GEVESTIGD TE DOORN. Dividendscheep No. 27, inhoudende ¼ het Bewijs van Aandeel No. Rechnant en aanwijzing met f.	26	BRONWATERLEIDING „DOORN” GEVESTIGD TE DOORN. Dividendscheep No. 26, inhoudende ¼ het Bewijs van Aandeel No. Rechnant en aanwijzing met f.	25	BRONWATERLEIDING „DOORN” GEVESTIGD TE DOORN. Dividendscheep No. 25, inhoudende ¼ het Bewijs van Aandeel No. Rechnant en aanwijzing met f.
24	BRONWATERLEIDING „DOORN” GEVESTIGD TE DOORN. Dividendscheep No. 24, inhoudende ¼ het Bewijs van Aandeel No. Rechnant en aanwijzing met f.	23	BRONWATERLEIDING „DOORN” GEVESTIGD TE DOORN. Dividendscheep No. 23, inhoudende ¼ het Bewijs van Aandeel No. Rechnant en aanwijzing met f.	22	BRONWATERLEIDING „DOORN” GEVESTIGD TE DOORN. Dividendscheep No. 22, inhoudende ¼ het Bewijs van Aandeel No. Rechnant en aanwijzing met f.
21	BRONWATERLEIDING „DOORN” GEVESTIGD TE DOORN. Dividendscheep No. 21, inhoudende ¼ het Bewijs van Aandeel No. Rechnant en aanwijzing met f.	20	BRONWATERLEIDING „DOORN” GEVESTIGD TE DOORN. Dividendscheep No. 20, inhoudende ¼ het Bewijs van Aandeel No. Rechnant en aanwijzing met f.	19	BRONWATERLEIDING „DOORN” GEVESTIGD TE DOORN. Dividendscheep No. 19, inhoudende ¼ het Bewijs van Aandeel No. Rechnant en aanwijzing met f.
18	BRONWATERLEIDING „DOORN” GEVESTIGD TE DOORN. Dividendscheep No. 18, inhoudende ¼ het Bewijs van Aandeel No. Rechnant en aanwijzing met f.	17	BRONWATERLEIDING „DOORN” GEVESTIGD TE DOORN. Dividendscheep No. 17, inhoudende ¼ het Bewijs van Aandeel No. Rechnant en aanwijzing met f.	16	BRONWATERLEIDING „DOORN” GEVESTIGD TE DOORN. Dividendscheep No. 16, inhoudende ¼ het Bewijs van Aandeel No. Rechnant en aanwijzing met f.
15	BRONWATERLEIDING „DOORN” GEVESTIGD TE DOORN. Dividendscheep No. 15, inhoudende ¼ het Bewijs van Aandeel No. Rechnant en aanwijzing met f.	14	BRONWATERLEIDING „DOORN” GEVESTIGD TE DOORN. Dividendscheep No. 14, inhoudende ¼ het Bewijs van Aandeel No. Rechnant en aanwijzing met f.	13	BRONWATERLEIDING „DOORN” GEVESTIGD TE DOORN. Dividendscheep No. 13, inhoudende ¼ het Bewijs van Aandeel No. Rechnant en aanwijzing met f.
12	BRONWATERLEIDING „DOORN” GEVESTIGD TE DOORN. Dividendscheep No. 12, inhoudende ¼ het Bewijs van Aandeel No. Rechnant en aanwijzing met f.	11	BRONWATERLEIDING „DOORN” GEVESTIGD TE DOORN. Dividendscheep No. 11, inhoudende ¼ het Bewijs van Aandeel No. Rechnant en aanwijzing met f.	10	BRONWATERLEIDING „DOORN” GEVESTIGD TE DOORN. Dividendscheep No. 10, inhoudende ¼ het Bewijs van Aandeel No. Rechnant en aanwijzing met f.
9	BRONWATERLEIDING „DOORN” GEVESTIGD TE DOORN. Dividendscheep No. 9, inhoudende ¼ het Bewijs van Aandeel No. Rechnant en aanwijzing met f.	8	BRONWATERLEIDING „DOORN” GEVESTIGD TE DOORN. Dividendscheep No. 8, inhoudende ¼ het Bewijs van Aandeel No. Rechnant en aanwijzing met f.	7	BRONWATERLEIDING „DOORN” GEVESTIGD TE DOORN. Dividendscheep No. 7, inhoudende ¼ het Bewijs van Aandeel No. Rechnant en aanwijzing met f.
6	BRONWATERLEIDING „DOORN” GEVESTIGD TE DOORN. Dividendscheep No. 6, inhoudende ¼ het Bewijs van Aandeel No. Rechnant en aanwijzing met f.	5	BRONWATERLEIDING „DOORN” GEVESTIGD TE DOORN. Dividendscheep No. 5, inhoudende ¼ het Bewijs van Aandeel No. Rechnant en aanwijzing met f.	4	BRONWATERLEIDING „DOORN” GEVESTIGD TE DOORN. Dividendscheep No. 4, inhoudende ¼ het Bewijs van Aandeel No. Rechnant en aanwijzing met f.
3	BRONWATERLEIDING „DOORN” GEVESTIGD TE DOORN. Dividendscheep No. 3, inhoudende ¼ het Bewijs van Aandeel No. Rechnant en aanwijzing met f.	2	BRONWATERLEIDING „DOORN” GEVESTIGD TE DOORN. Dividendscheep No. 2, inhoudende ¼ het Bewijs van Aandeel No. Rechnant en aanwijzing met f.	1	BRONWATERLEIDING „DOORN” GEVESTIGD TE DOORN. Dividendscheep No. 1, inhoudende ¼ het Bewijs van Aandeel No. Rechnant en aanwijzing met f.

Naast aandelen aan toonder bestaan ook (andere) rechten aan toonder waar beslag op kan worden gelegd. Het buskaartje is als verhaalsobject misschien een academisch voorbeeld. Een treinkaartje (aan toonder) voor een retour per Thalys van Amsterdam naar Parijs, lijkt mij al een realistischer onderwerp van executie. Maar ook toegangskaart voor een wedstrijd of concert en een staatslot is veelal een recht aan toonder en kan in beslag worden genomen als een waardepapier aan toonder.

De executie van al deze rechten aan toonder vindt ingevolge 474a Rv plaats door beslaglegging op het papier, gevolgd door bewaargeving conform artikel 445 Rv en tenslotte door verkoop als roerende zaak. Als bij een executorialie verkoop roerende zaken worden verkocht, kunnen deze toonderstukken daar zonder meer bij betrokken worden. Als uitsluitend aandelen aan toonder in beursgenoteerde ondernemingen worden verkocht, kan ook gebruik worden gemaakt van de mogelijkheid die is opgenomen in artikel 463 Rv (door een makelaar op de beurs). Die wijze van executie is echter niet bedoeld voor de verkoop van aandelen in besloten vennootschappen.

Diverse banken en financiële instellingen brengen betaalkaarten in omloop brengen waarop vooraf (contant) geld kan worden gestort (zodat wel wordt gesproken van een debitcard of van een prepaid creditcard). Bij een normale creditcard wordt betaald via een krediet door de partij die de card uitgeeft. Bij debit-kaarten wordt geen krediet verstrekt maar zal de houder van de kaart een voorschot moeten storten. De partij aan wie door middel van een dergelijke card wordt betaald, merkt overigens geen verschil. Hij wordt door de card-maatschappij betaald.

In beginsel zal een onder de card-maatschappij gestort tegoed uitgewonnen kunnen worden

via een derdenbeslag. Buiten Nederland worden echter ook anonieme debit-kaarten uitgegeven. In die gevallen, kan de kaart worden aangemerkt als "geldwaarde hebbend papier" en dient de executie op grond van artikel 474a Rv plaats te vinden op de wijze die geldt voor beslag op roerende zaken (dus door inbeslagneming van de kaart gevolgd door gerechtelijke bewaargeving).

II. Executie van effecten aan order

Hoewel de wet de toonder- en orderstukken in één adem noemt, worden zij in deze syllabus onderscheiden. Executie van rechten aan order vindt (net als de verkoop van rechten aan toonder) plaats conform de executie van roerende zaken (met als bijzonderheid de bewaargeving bij een erkende kredietinstelling).

Na de verkoop van orderstukken dient de deurwaarder een endossement "ter executie" te plaatsen (ingevolge artikel 474a lid 2 Rv jo artikel 3:93 BW). De levering vindt derhalve niet slechts plaats door overhandiging van het document zoals bij roerende zaken en effecten aan toonder.

Derdenbeslag bij opeisbare vorderingen aan toonder of order

Artikel 474a Rv noemt ook de mogelijkheid om de executie van een recht aan toonder of order voort te zetten via een derdenbeslag indien er sprake is van een opeisbare vordering. Die bepaling is met name geschreven voor de executie van wissels. Maar ook de executie van een winnend staatslot leent zich heel goed voor de uitwinning door middel van een derdenbeslag. Deze vorm van executie zal echter niet worden gehanteerd bij beslag op aandelen. De aandeelhouder heeft immers geen vordering op de vennootschap maar een aandeel in het vermogen van de vennootschap (hij is geen schuldeiser maar – in materiële zin – deelgenoot).

Volgens de losbladige Rv (daarin gevolgd door Tekst en Commentaar) kan de schuldeiser van degene die een opeisbare vordering heeft (welke vordering is vastgelegd in een verhandelbaar stuk) deze na beslaglegging van het stuk ook zelf innen, *zo nodig* via een derdenbeslag. Ik ben van mening dat de woorden "zo nodig" ten onrechte zijn tussengevoegd. Een schuldeiser kan zich immers na beslag geen zaken toe-eigenen. Inning kan *alleen* via een derdenbeslag plaatsvinden. Dat zegt de wet overigens ook. Dat derdenbeslag vereist wel een op maat gemaakt beslagexploot. Voorafgaand aan het derdenbeslag, zal eerst het waardepapier (de wissel of het staatslot) aan de derde betekend of ter hand gesteld moeten worden.¹

III. Overige effecten op naam

Ingevolge artikel 474aa Rv geschiedt de executie van overige effecten op naam zoveel mogelijk op gelijke wijze als hiervoor is omschreven. Daarbij is in het tweede lid uitdrukkelijk vermeld dat lidmaatschapsrechten in verenigingen als effecten op naam worden aangemerkt als zij voor vervreemding vatbaar zijn. Daarbij gaat het uiteraard niet om het lidmaatschapsrecht in een plaatselijke damclub maar juist om lidmaatschapsrechten met een

¹ Een fictief voorbeeld van een dergelijk beslag is als bijlage bij deze syllabus gevoegd.

objectieve waarde, bijvoorbeeld vanwege aan dat lidmaatschap verbonden gebruiksrechten.

Voorbeelden verhandelbare lidmaatschapsrechten

Bekende voorbeelden zijn de coöperatieve flatvereniging (waarvan het lidmaatschap het recht verschaft op het uitsluitend gebruik van een bepaald appartement) en het coöperatieve bungalowpark (waarvan het lidmaatschap recht geeft op uitsluitend gebruik van een bepaalde vakantiewoning). Daarnaast bestaan ook coöperaties waarin een parkeerterrein is ondergebracht. De leden daarvan hebben veelal een exclusief gebruiksrecht van één specifieke parkeerplaats.²

Dit beslag vindt plaats op dezelfde manier als een regulier aandelenbeslag. Derhalve door een aanzegging aan de vereniging dat het lidmaatschapsrecht van de beslagene in beslag is genomen. Ook bij die verenigingen zal een ledenregister moeten bestaan waarin de beslaglegging dient te worden vermeld.

Certificaten van aandelen

Ook certificaten van aandelen vallen onder de definitie "effecten die geen aandelen zijn" van artikel 474aa Rv en dienen derhalve op gelijke wijze als reguliere aandelen op naam in beslag genomen te worden. Omdat certificaten – anders dan aandelen op naam – niet op grond van een wettelijk voorschrift³ via notariële akte overgedragen dienen te worden, is het van zeer groot belang dat de aantekening van het beslag terstond tijdens de beslaglegging wordt geplaatst. Als dat enkele dagen later gebeurt, kunnen de certificaten immers intussen via een (mogelijk geantedateerde) onderhandse akte aan een derde zijn overgedragen. Overigens bestaat niet altijd een afzonderlijk register van certificaathouders. Reguliere aandeelhoudersregisters bevatten vaak speciaal voorbedrukte pagina's voor het vermelden van de certificaathouders. De rechtspersoon die de certificaten uitgeeft (veelal een stichting) zal overigens per definitie moeten weten wie gerechtigd zijn tot deze certificaten. In welke vorm dan ook, maar er moet een register, althans enige vorm van registratie, zijn met betrekking tot de certificaathouders. Sinds 1 oktober 2012 bevat de wet in artikel 2:194 lid 1 BW de verplichting om de namen en adressen van de houders van certificaten waaraan vergaderrecht is verbonden in het register op te nemen.

Wat zijn certificaten van aandelen?⁴

Certificering is niet in de wet geregeld maar gaandeweg in de notariële praktijk ontwikkeld om zeggenschap en eigendom te scheiden.

Via certificering beoogt men het economisch belang van een goed te splitsen van de zeggenschap over dat goed. Die afsplitsing wordt in de verbintenisrechtelijke sfeer opgelost door het (juridische) eigendomsrecht over te dragen aan een rechtspersoon (vrijwel steeds een stichting met de naam "administratiekantoor", in de praktijk afgekort tot STAK). Een aandeelhouder kan met de stichting overeenkomen zijn aandelen aan die stichting over te

² Daarvan was sprake in ECLI:NL:RBROT:2016:6870.

³ In statuten kan overigens een vergelijkbare verplichting worden opgenomen.

⁴ Lezenswaardig is het themanummer over certificering van het Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie WPNR nr. 6737, 5-12 januari 2008.

dragen tegen de uitgifte van certificaten. Onder de term certificaten worden geen fysieke bewijsstukken begrepen maar (afgeleide) rechten. Deze certificaten geven recht op een evenredige economisch aanspraak. De juridische voorwaarden van de certificering (de zogenaamde "administratievoorwaarden") kunnen allerlei voorwaarden en bepalingen bevatten die van geval tot geval worden vastgesteld.

De economisch gerechtigde wordt vervolgens aangeduid als "certificaathouder". De certificaathouder moet overigens worden onderscheiden van de zogenaamde economisch eigenaar. Die heeft immers slechts recht op levering van bepaalde goederen. De certificaathouder daarentegen heeft concrete rechten gekregen en kan deze ook overdragen. Daarom is beslaglegging op certificaten van aandelen mogelijk.

Achtergrondinformatie over certificering

Aandelen kunnen worden ondergebracht in een Administratiekantoor (meestal een stichting, soms een besloten vennootschap). De gerechtigden krijgen certificaten van aandelen zonder stemrecht.

Het stemrecht berust bij (het bestuur van) het administratiekantoor. De gerechtigden oefenen derhalve alleen een financieel recht uit. De zeggenschap wordt daardoor gescheiden van de "eigendom".

Er zijn royeerbare certificaten. Deze kunnen worden omgewisseld tegen aandelen, en niet royeerbare certificaten.

Certificering van aandelen vindt plaats bij vennootschappen die een overname en/of zeggenschap vrezen (bijvoorbeeld: CSM, ING, Laurus, Unilever, Vedior en Philips, via de NV Gemeenschappelijk Bezit, die eigenaar is van alle aandelen van de holding) maar ook bij besloten vennootschappen waarvan de directeur/eigenaar gaat scheiden of is overleden. De ex-echtgenoot (c.q. de erfgenamen) behouden hun financiële aanspraken maar kunnen niet de normale gang van zaken binnen het bedrijf frustreren (wat ze mogelijk om oneigenlijke redenen anders wel zouden kunnen doen).

Deze certificaten zijn verhandelbaar (er geldt geen wettelijke blokkeringsclausule) en kunnen dus -als zij op naam zijn gesteld- als effecten op naam die geen aandelen zijn, worden beslagen. De certificaten van aandelen Philips staan echter niet op naam. Zij dienen als alle andere aandelen aan toonder, dus als roerende zaken of via een derdenbeslag onder de bewarende bank, in beslag te worden genomen.

Art 2:202 BW bepaalt dat van de BV geen certificaten van aandelen aan toonder uitgegeven mogen worden. Daarnaast maakt de wet diverse malen melding van certificaten waaraan bij de statuten vergaderrecht is toegekend.

Schuldeiser van de certificaathouders, kunnen alleen de certificaten uitwinnen.

Voor alle duidelijkheid: als de aandelen in Schildersbedrijf Janssen B.V. zijn overgedragen aan de Stichting Administratiekantoor Schildersbedrijf Janssen B.V. en die stichting certificaten van aandelen heeft uitgegeven onder meer aan mevrouw A. Janssen, waar u een vordering op heeft, zult u dus niet de aandelen in de vennootschap maar de certificaten van aandelen die zijn uitgegeven door de stichting in beslag moeten nemen. U legt het beslag daarom niet bij de vennootschap maar u zegt de stichting aan dat u alle certificaten van aandelen die ten name staan van mevrouw A. Janssen, in beslag neemt.

Per 1 oktober 2012 is de wetgeving over de zogeheten Flex B.V. in werking getreden.⁵ Veel zaken die voordien via certificering van aandelen werden geregeld, kunnen thans door middel van statutaire bepalingen worden opgelost. Aan bepaalde categorieën aandelen kan bijvoorbeeld ingevolge artikel 2:228 lid 5 BW in de statuten het stemrecht worden ontnomen. Voor het scheiden van eigendom en zeggenschap kan dat instrument worden gebruikt zonder dat de betreffende aandelen in een stichting worden ondergebracht en zonder dat certificaten van aandelen worden verstrekt. In de toekomst, zal certificering daardoor waarschijnlijk minder voorkomen dan tot nu toe.

Het is goed om te weten dat certificering van aandelen ook voor minder legitieme doelen wordt gebruikt. Omdat certificaten (meestal) niet door middel van een notariële akte geleverd hoeven te worden, bedienen ook degenen die hun vermogen zoveel mogelijk verborgen willen houden (voor crediteuren of voor de fiscus) zich van dit instrument. De rechtbank Utrecht heeft het bestuur van een daarvoor in het leven geroepen stichting ontslagen met de volgende overwegingen: ⁶

De bestuurders hebben onmiskenbaar onrechtmatig gehandeld jegens verzoekster door toe te treden tot het bestuur van een stichting waarvan zij wisten dan wel behoorden te weten dat deze een onrechtmatig doel nastreefde, namelijk het onttrekken van de aandelen in BeKa B.V. aan verhaal door verzoekster.

Certificaten zijn minder interessant als verhaalobject dan aandelen omdat de certificaathouder zelf geen zeggenschap heeft over de achterliggende onderneming. De zeggenschap berust bij het bestuur van het Administratiekantoor. De wijze waarop bestuursleden volgens de statuten worden benoemd en ontslagen is daarom van groot belang. Vaak is sprake van coöptatie: het bestuur benoemt dan zelf nieuwe bestuursleden. Ook komt het regelmatig voor dat de oprichter van het administratiekantoor (of een familielid) voor de duur van hun leven tot (enig) bestuurder is aangesteld. Soms kunnen de certificaathouders nieuwe bestuursleden benoemen of ontslaan.

In evidente onrechtmatige gevallen kan de rechtbank de bestuurder ontslaan. In andere gevallen kunnen de artikelen 2:294 en/of 299 BW mogelijk uitkomst bieden. Probleem is echter dat de rechtbank slechts op verzoek van de oprichter, het bestuur of het openbaar ministerie de statuten van het Administratiekantoor kan wijzigen als deze leiden tot gevolgen die bij de oprichting redelijkerwijze niet beoogd kunnen zijn. De rechtbank kan wel op verzoek van iedere belanghebbende vacatures in het bestuur invullen.

Daarnaast is relevant dat het Administratiekantoor zich op grond van artikel 2:8 BW tegenover degenen die bij haar organisatie zijn betrokken, dient te gedragen naar hetgeen door redelijkheid en billijkheid wordt gevorderd.

Participaties in commanditaire vennootschappen

Voorts noem ik nog de participaties in scheeps- of onroerend goed CV's. Ook deze participaties vallen onder het begrip "effecten die geen aandelen zijn".⁷

⁵ Het betreft de wetsvoorstellen 31 058 (Wet vereenvoudiging en flexibilisering bv-recht) en 32 426 (Invoeringswet).

⁶ Rechtbank Utrecht 3 september 2012, ECLI:NL:RBUTR:BX6613. Zie ook de noot bij die uitspraak van mr. E. Schmieman onder JOR 2013/2.

⁷ Zie mr. M. Bernardt, Beslag op participaties in scheeps-cv's, Executief 2006, 9, 109-110.

Beslagen op participaties moeten ingevolge artikel 474aa Rv worden gelegd bij een exploit waarbij aan de "(rechts)persoon die de effecten heeft uitgegeven" wordt aangezegd dat het betreffende effect in beslag is genomen. Voor zover er een register bestaat met de namen van de gerechtigden van de betreffende effecten, dient het beslag daarin te worden aangekend en dient de deurwaarder die aantekening mede te ondertekenen.

Met de belegging in participaties worden vaak fiscale voordelen beoogd. De belegger wordt stille vennoot in een commanditaire vennootschap en heeft daardoor recht op fiscale faciliteiten voor ondernemers. De winst uit de participatie wordt namelijk niet in Box 3 maar in Box 1 belast. Om deze fiscale voordelen te kunnen garanderen, worden over de opzet van deze CV's afspraken met de Belastingdienst gemaakt. In de praktijk komt het voor dat overdraagbaarheid van de participatie is uitgesloten om geen risico te lopen met betrekking tot de fiscale voordelen voor alle deelnemers. Persoonlijk ben ik van mening dat een dergelijk verbod de executoriale verkoop niet moet kunnen beletten, maar tot op heden ontbreekt het aan concrete jurisprudentie op dat punt. De rechtbank heeft op grond van artikel 474g de bevoegdheid om statutaire bepalingen die de verkoop onmogelijk maken, buiten toepassing te verklaren.

Aandelen in andere rechtspersonen

Ten slotte vallen onder de definitie van artikel 474aa ook aandelen op naam in andere rechtspersonen dan de NV en de BV. Er wordt wel verdedigd dat daaronder aandelen in buitenlandse rechtspersonen kunnen vallen, indien deze slechts in Nederland gevestigd en actief zijn.⁸ Omdat de verkoop van die aandelen toch zal moeten plaatsvinden volgens de bepalingen van het land waar die rechtspersonen statutair zijn gevestigd, blijft dat een ingewikkeld vraagstuk waarover het laatste woord nog niet is gezegd.

Onder de genoemde definitie vallen in ieder geval wel aandelen op naam in andere Nederlandse rechtspersonen, zoals de coöperatie. Die aandelen kunnen dus op dezelfde manier in beslag genomen worden als aandelen op naam in een B.V.

IV. Girale effecten

Hiervoor is de executie besproken van effecten aan toonder, effecten aan order en aandelen en andere effecten op naam. Daarnaast kunt u geconfronteerd worden met executie van girale effecten.

Naar aanleiding van het Teixeira de Mattos-arrest⁹ is de Wet op het Giraal Effectenverkeer (Wge) in 1977 ingevoerd.

Vanaf 1964 bestond al een regeling voor girale effecten via het Centrum voor Fondsenadministratie B.V. Daarbij bevatte het door de vennootschap uitgegeven dividendblad geen dividendbewijzen. Het Centrum voor Fondsenadministratie gaf zogenaamde CF-stukken uit en zorgde voor verdeling van het dividend.

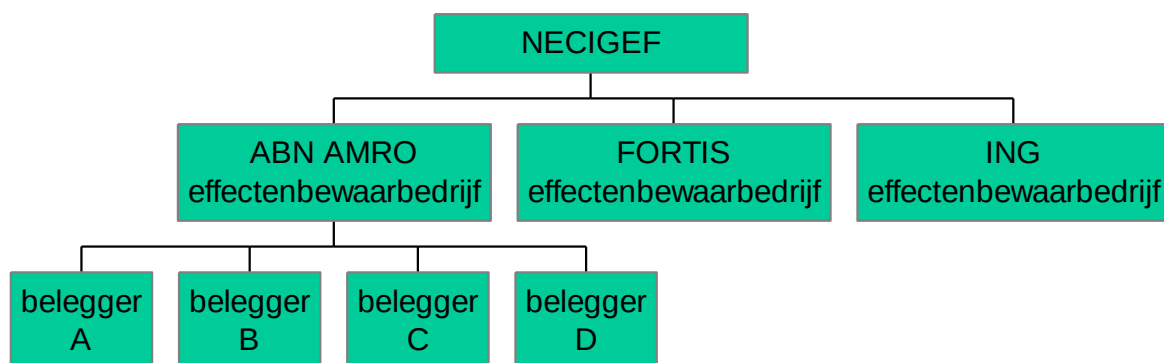
⁸ Het gegeven dat die rechtspersonen ook in Nederland failliet verklaard kunnen worden, pleit voor dat standpunt.

⁹ HR 12 januari 1968, NJ 1968, 274

De Wge voorziet in een verdergaand systeem van giraal effectenverkeer. De belegger/rechthebbende/bewaargever onderhoudt een relatie met een effectenbank die als "aangesloten instelling (conform de Wge)" is aangesloten bij het Necigef (Nederlands Centraal Instituut voor Giraal Effectenverkeer). De aangesloten instellingen hebben deze effecten ondergebracht in het Necigef, waardoor de individualiteit van deze stukken is vervallen. Op de effectenbeurs wordt uitsluitend gehandeld in girale effecten.

De executie vindt ingevolge artikel 24 Wge plaats via een derdenbeslag onder een intermediair (dat is een aangesloten instelling of een bank) ten laste van bewaargever op diens aandeel in het verzameldepot (dat is een gemeenschap)¹⁰. Tot het verzameldepot zijn slechts aangesloten instellingen gerechtigd. De individuele belegger is weliswaar (in materiële zin) deelgenoot in de gemeenschap die bestaat uit het vorderingsrecht op het verzameldepot, maar er kan -volgens de bepalingen van de Wge- geen derdenbeslag ten laste van een individuele deelgenoot worden gelegd onder het verzameldepot.¹¹ Tussen het Necigef en de individuele beleggers bestaat geen rechtsverhouding, zodat een beslag ten laste van deze individuele belegger onder of bij het Necigef geen zin heeft.

De op naam van de aangesloten instelling bij het Centraal Instituut in bewaring gegeven aandelen, vallen buiten het vermogen van de bank. Althans in geval van faillissement van de bank kan een deelgenoot zijn eigen recht rechtstreeks tegenover het depot uitoefenen (art 33 Wge).

Deze regeling heeft model gestaan voor de per 1 oktober 1999 ingevoerde regeling voor derdengelden (via een zogenaamde kwaliteitsrekening) voor notarissen. Dezelfde systematiek is in de Gerechtsdeurwaarderswet gekozen voor de kwaliteitsrekening voor gerechtsdeurwaarders.

10 Aldus ook de Beslagsyllabus en Rechtbank 's-Hertogenbosch d.d. 11 juni 2008, LJN: BD3570 en d.d. 10 november 2010, LJN: B03353.

11 Dr. G.C. van Daal (Executoriaal en conservatoir verhaalsbeslag op aandelen in kapitaalvennootschappen en op certificaten daarvan, p. 262) betwist dat artikel 24 Wge voorschrijft op welke wijze het beslag op girale effecten moet worden gelegd. Hij komt tot de conclusie dat beslag op girale effecten in het geheel niet mogelijk is. Dat standpunt wordt echter in de literatuur niet gedeeld. Zie J.D. van Vlastuin, *Uitwinning van girale effecten*, De Gerechtsdeurwaarder 2010, nr. 5, p. 22-24 en Dr. mr. L.P. Broekveldt, *G.C. van Daal, Executoriaal en conservatoir verhaalsbeslag op aandelen in kapitaalvennootschappen en op certificaten daarvan*, boekbespreking Rechtsgeleerd Magazijn Themis 2011-6, p. 304-318 en Dr. mr. L.P. Broekveldt, *Beslag op rechten onder de Wge: géén juridische beletselen*, BER oktober 2011, p. 11-14.

Na ontvangst van de verklaring derdenbeslag, kan de beslaglegger op grond van artikel 24 Wge de in beslag genomen (soort en hoeveelheid) effecten laten verkopen op de beurs, waarna de opbrengst aan de executant ter hand wordt gesteld.

Artikel 24

Indien onder een intermediair executoriaal derdenbeslag is gelegd op het aandeel van een deelgenoot in een verzameldepot, is de beslaglegger bevoegd effecten van de desbetreffende soort en hoeveelheid, overeenkomstig de op de executie van een beslag op de betreffende effecten toepasselijke wettelijke bepalingen, te doen verkopen en vervolgens het daarmee corresponderende aandeel in het verzameldepot te doen leveren door bijschrijving als in deze wet bedoeld.

Opties

Sinds de wijziging van de Wge van 20 november 2000¹² stond al vast dat opties als effecten in de zin van de Wge worden beschouwd. Artikel 1 van de Wge bepaalt inmiddels dat onder effecten wordt verstaan financiële instrumenten *“waarvan het centraal instituut heeft bepaald dat het tot een girodepot kan behoren”*.

Voor de executie van opties verwijs ik allereerst naar een artikel van mr. A.F. van Ingen in Executief van juni 2000. Daarin staat hij nog stil bij de vraag of opties wel effecten zijn. Die vraag is inmiddels achterhaald. Voor het overige is het artikel echter nog steeds actueel.

Omdat opties worden aangemerkt als effecten, vindt de executie plaats zoals de executie van andere girale effecten (dus via een derdenbeslag onder een intermediair).

Er bestaan twee verschillende soorten opties. Er bestaan allereerst put-opties en call-opties. Daarnaast onderscheiden we geschreven en gekochte opties (ook wel genoemd “short” en “long” posities).

“Short posities” zijn geschreven opties. De schrijver van een optie heeft een onherroepelijk aanbod gedaan tot levering (bij een call optie) of tot koop (in het geval van een put optie) van aandelen op de overeengekomen vervaldatum tegen een vooraf vastgestelde uitoefenprijs. De schrijver kan een optie ook weer sluiten. Hij zal daarvoor een premie moeten betalen.

Geschreven opties zijn derhalve geen vorderingen maar latente verplichtingen (!) en kunnen daarom ook niet in (derden)beslag worden genomen. Derdenbeslag is immers alleen mogelijk op vorderingen.

Slechts “long posities” (dat wil zeggen: gekochte put en call-opties) zijn voor beslag vatbaar.

De gekochte opties bevatten het recht om op de vervaldatum levering (bij call opties) of afname (bij put opties) van een aantal aandelen te verlangen tegen een vooraf overeengekomen uitoefenprijs. De optie-houder bepaalt zelf of hij dat recht zal uitoefenen. Als de houder van call opties op de vervaldatum op de beurs dezelfde aandelen tegen een lagere koers kan kopen, zal hij zijn recht laten vervallen. Ook de houder van put opties zal

12 Stb. 2000, 485

geen behoefte voelen om zijn recht uit te oefenen als de koers van de betreffende aandelen op de vervaldatum hoger is.

Tot en met de vervaldatum kan een optie worden uitgeoefend. Daarna is de optie vervallen en dus waardeloos geworden. Veel beleggers kiezen voor opties met een looptijd van 1 maand of 1 kwartaal (afhankelijk van het fonds). Overigens bestaan ook looptijden van bijvoorbeeld 5 jaar.

Vóór het bereiken van de vervaldatum kan een optie worden verkocht (of worden gesloten). Het sluiten (of verkopen) van zo'n optie kan veel of weinig premie opleveren. Beschikt men over een call optie (het recht om tegen de uitoefenprijs te mogen kopen), dan zal de optie meer waard worden als de koers van het onderliggende aandeel stijgt. Handelaars in opties, kopen en verkopen opties vaak dezelfde dag of binnen enkele dagen.

Een probleem bij beslaglegging op opties, is de termijn voor het afleggen van de verklaring door de derde. Beslaglegging maakt het verkopen, uitoefenen of sluiten van een optie onmogelijk. De kans bestaat dat in de periode tussen het beslag en het afleggen van de verklaring, de vervaldatum verstrijkt waarna de optie waardeloos wordt. Ik kan dit probleem slechts constateren en u daarvoor geen oplossing bieden. U moet maar hopen dat de bank in een voorkomend geval contact met de beslagene opneemt en hem verzoekt om eerder een (gedeeltelijke) verklaring te mogen afleggen of zal bemiddelen bij sluiting of verkoop van de opties met toestemming van de beslaglegger.

De beslaglegger heeft nooit het recht om de vermogensobjecten waarop hij verhaal wil nemen, zelf te gebruiken. Ook de beslaglegger op opties, zal deze niet zelf uit kunnen oefenen. Het beslag is uitdrukkelijk beperkt tot het optierecht en betreft niet de "onderliggende waarde". Dat is overigens ook logisch. Voor het uitoefenen van een gekochte call-optie zal men de overeengekomen uitoefenprijs van de onderliggende aandelen moeten betalen. Bij het uitoefenen van een put-optie zal men de onderliggende aandelen moeten leveren. Als de beslaglegger dat zou mogen doen, zou hij zelf gelden of aandelen ter beschikking moeten stellen.

Het enige recht wat de beslaglegger heeft, is derhalve het verkopen van de optie. Dat zal voor de vervaldatum moeten gebeuren.

Als bijlage is bij deze syllabus een (deels) fictief overzicht van een effectenrekening gevoegd. In die portefeuille zijn zowel call als put opties geschreven. De call-opties zijn "gedekt" geschreven (de eventueel te leveren aandelen zijn in bezit van de betreffende belegger). Met betrekking tot de geschreven put-opties heeft de bank een zogenaamde margin-verplichting gereserveerd. Dat is een bedrag wat beschikbaar moet zijn. Daarvoor geldt altijd een pandrecht op de aandelenportefeuille ten behoeve van de bank. Overigens veel minder dan de omvang van het contract.

De geschreven opties (deze behelzen een latente verplichting) die in de bijlage zijn genoemd vallen zelf niet onder het beslag. De beslaglegger wordt echter wel geconfronteerd met het pandrecht, waardoor de waarde van het beslagobject wel wordt verminderd met de waarde van de margin-verplichting.

V. Executie geregeld in bijzondere wetten

Als u beslag moet leggen op een ander recht dan de hiervoor besproken rechten (en als dat recht ook geen vordering betreft) zult u moeten nagaan of de executie van dat recht mogelijk in een bijzondere wet is geregeld. Als dat zo is, zult u de regels uit die bijzondere wet moeten toepassen. Mij zijn overigens maar twee wetten bekend waarin is bepaald op welke manier de executie een bijzonder recht moet plaatsvinden, namelijk:

- a) de Rijksoctrooiwet waarin is bepaald dat de executie van een octrooi plaatsvindt op dezelfde wijze als de executie van een onroerende zaak.
- b) De Zaaizaad- en plantgoedwet met betrekking tot de executie van een kwekersrecht.¹³ De executie van het kwekersrecht die eveneens plaats te vinden op de wijze die geldt voor de executie van onroerende zaken.

VI. Executie van overige rechten (474bb Rv)

De executie van zaken is in de wet uitputtend behandeld. Zowel de executie van roerende als van onroerende zaken is gedetailleerd vastgelegd.

Met betrekking tot rechten, ontbreekt die systematiek. Beslag op vorderingen en beslag op aandelen is in de wet geregeld. De executie van overige rechten is ingewikkelder.

Welke vermogensrechten zouden uitgewonnen kunnen worden? De opsomming daarvan kan nooit volledig zijn. Daarom noem ik enkele voorbeelden.

- auteursrecht
- merkenrecht
- domeinnamen
- overdraagbare vergunning
- agrarische productierechten (mest- of fosfaatrechten, pluimveerechten, visquota)
- assurantieportefeuille
- niet opeisbare rechten waarop derdenbeslag mogelijk is
- (niet persoonlijke) goodwill
- virtuele valuta

Als de executie van een speciaal recht niet elders is geregeld, geldt de vangnetregeling van artikel 474bb Rv. De executie moet dan plaatsvinden met overeenkomstige toepassing van de bepalingen voor de executie van roerende zaken (tenzij uit de aard van het recht anders volgt).

Domeinnaam

Een fraai voorbeeld van de toepassing van de vangnetregeling is te zien op de website van de Stichting Internetdomeinnamen Nederland (SIDN).¹⁴ Volgens de SIDN dient deze

13 Naast het kwekersrecht heeft in de laatste twee decennia het octrooirecht zijn intrede gedaan in de plantenveredeling. Zo worden eigenschappen die zijn ingebouwd in plantenrassen veelal door octrooien beschermd. Ook worden octrooien verleend voor bepaalde werkwijzen. Het kwekersrecht kent echter – in tegenstelling tot de octrooiwet – een zogenaamde “*breeders’ exemption*” waardoor derden het recht hebben om bestaande rassen verder te veredelen.

14 Zie: <https://www.sidn.nl/nl-domeinnaam/beslag-domeinnaam>

beslaglegging plaats te vinden conform de in artikel 474^{bb} opgenomen vangnetregeling (en niet via een derdenbeslag).

Maar ook de uitspraak van de Voorzieningenrechter van de rechtbank Arnhem van 20 februari 2008¹⁵ is in dit opzicht interessant. De rechter overweegt daarin dat het beslag op een melkquotum¹⁶ op grond van de vangnetregeling moet worden gelegd bij de rechthebbende en dat het proces-verbaal daarna (over)betekend moet worden aan het COS (Centraal Orgaan Superheffing).¹⁷

Relevant is ook de uitspraak van het Gerechtshof 's Hertogenbosch van 17 januari 2007,¹⁸ waarin het hof heeft geoordeeld dat een verhaalsbeslag op een domeinnaam die overeenkomt met de handelsnaam, is in strijd met de Handelsnaamwet. De handelsnaam van een onderneming kan op grond van de wet immers alleen samen met de hele onderneming worden verkocht en niet als afzonderlijk object. De beslaglegger heeft uiteraard niet meer bevoegdheden dan de rechthebbende zelf, zodat een verhaalsbeslag op de handelsnaam niet mogelijk is. Het Hof heeft dat verbod in de genoemde uitspraak extensief geïnterpreteerd en dat ook van toepassing verklaard op een domeinnaam die gelijk is aan de handelsnaam.

Niet iedereen is het eens met die redenering. Uitgangspunt is immers dat het vermogen van een ieder volledig kan worden uitgewonnen, tenzij de wet via een verbod een uitzondering op dat beginsel heeft gemaakt. Met betrekking tot de handelsnaam heeft de wetgever inderdaad een uitzondering gemaakt. Maar van een wettelijk verbod om een domeinnaam te verkopen, is geen sprake. Daarom is te verdedigen dat met betrekking tot een domeinnaam de hoofdregel moet worden gevolgd en dat daarom ook een domeinnaam die overeenkomt met de handelsnaam van een onderneming voor executie vatbaar is.

Assurantieportefeuille

In de literatuur is geruime tijd geleden discussie ontstaan over de vraag of (pandhouders) executie mogelijk is van een assurantieportefeuille. Daarbij is allereerst de vraag van belang of een assurantieportefeuille kan worden aangemerkt als een goed (een vermogensrecht) in de zin van artikel 3:1 BW en 3:83 BW. Een assurantieportefeuille bestaat immers uit afspraken met enerzijds een scala aan verzekerden en aan de andere kant verschillende verzekeringsmaatschappijen. Beide partijen hebben afspraken met een tussenpersoon. De rechten uit ieder afzonderlijk contract kunnen worden overgedragen, verpand en uitgewonnen. Maar of het totale bestand van die verschillende rechten en plichten een afzonderlijk goed is, wat lange tijd onzeker.

Op 6 december 2019 heeft de Hoge Raad een einde gemaakt aan die onzekerheid.¹⁹ Volgens de Hoge Raad is een assurantieportefeuille geen individueel vermogensrecht. Het kan

15 Gepubliceerd op www.rechtspraak.nl, LJN: BC5839.

16 Melkquota zijn overigens per 1 april 2015 vervallen. Maar dat maakt deze uitspraak niet minder relevant.

17 De administratieve verwerking van de agrarische productierechten wordt momenteel verzorgd door de RVO (Raad voor ondernemend Nederland).

18 NJF 2007, 97; JOR 2007, 78 (met noot).

19 ECLI:NL:HR:2019:1909 (ING/Thielen q.q.)

daarom niet worden overgedragen, verpand of uitgewonnen.

Virtuele valuta

Begin 2015 hebben Maritza Benardt en ik een artikel geschreven over de executie van Bitcoins.²⁰ In sommige gevallen kan deze executie plaatsvinden door middel van een derdenbeslag onder de intermediair waar de schuldenaar een tegoed in bitcoins (of andere crypto currency) aanhoudt. Maar als de schuldenaar zelf beschikt over een bitcoinrekening zal de beslaglegging op grond van artikel 474**bb** plaatsvinden volgens de regels die gelden voor beslaglegging op roerende zaken. Ten behoeve van de beslaglegging op roerende zaken heeft de deurwaarder toegang tot elke plaats, voor zover dat redelijkerwijs voor de vervulling van zijn taak nodig is. De deurwaarder heeft daarbij de bevoegdheid om volgens de in artikel 444 lid 2 Rv opgenomen regeling ook zonder toestemming of medewerking van de bewoner binnen te treden in diens woning en om daarbij deuren en huisraad te openen.

Om de virtuele valuta te kunnen traceren, dient de beslagleggende deurwaarder de beschikken over zowel een Public Key (het internetadres van de bitcoinrekening) als over een Private Key (de inlogcode). Daarvoor is het onontkoombaar dat de beslagleggende deurwaarder vergezeld door een ICT-deskundige de computer en/of andere gegevensdragers van de schuldenaar onderzoekt.

Bij een conservatoir beslag kan de medewerking daaraan worden afgedwongen door middel van een dwangsom.

De in beslag genomen virtuele valuta zullen door de deurwaarder in gerechtelijke bewaring worden gegeven. De virtuele valuta zullen daarvoor direct tijdens de beslaglegging worden overgemaakt naar de rekening van de bewaarder.

De afgelopen jaren is de koers van veel virtuele valuta sterk gestegen en soms ook fors gedaald. De bewaarder kan in dergelijke omstandigheden de zaken die hij bewaart, verzilveren waarna de opbrengst in de plaats treedt van de verkochte zaken.²¹

Achtergestelde lening

Artikel 474**bb** noemt naast rechten waarvan de executie niet elders geregeld is, de opeisbare vorderingen waarop derdenbeslag mogelijk is. Daaronder valt de achtergestelde lening. Aandeelhouders of voormalige aandeelhouders van een onderneming komen regelmatig overeen dat hun vordering wordt achtergesteld bij (bijvoorbeeld) de bank of alle crediteuren. De inhoud van de achterstelling wordt bepaald door de daarvoor gesloten overeenkomst. De achterstelling heeft tot gevolg dat de betreffende vordering pas mag worden betaald nadat andere (langlopende) schulden volledig zijn afgelost.

De schuldeiser van degene die een dergelijke achtergestelde vordering heeft, kan onder degene die deze achtergestelde vordering ooit dient te betalen, derdenbeslag leggen. De beslaglegging heeft echter geen invloed op de inhoud, omvang of aard van de vordering.

20 Mr. M. Bernardt en mr. J.D. van Vlastuin, De executie van bitcoins, De Gerechtsdeurwaarder 2015 nr. 1, p. 24-26.

21 Zie voor de verkoop van in bewaring gegeven mestkalveren HR 11 april 1997, NJ 1998, 236.

Ook aan de beslaglegger mag de schuldenaar deze vordering pas voldoen nadat de schulden waarvoor de achterstelling geldt, volledig zijn afgelost.

In die gevallen, kan executie via 474*bb* een oplossing bieden. De vordering wordt dan niet via een derdenbeslag geïncasseerd maar het vorderingsrecht zelf wordt executoriaal verkocht. De koper van deze vordering wordt daardoor schuldeiser van een (weliswaar) achtergestelde vordering. Omdat veelal niet bekend is op welk tijdstip de vordering opeisbaar zal worden en omdat deze vordering (door de achterstelling) een relatief hoog risicoprofiel heeft, zal de executoriale koper een relatief lage prijs betalen voor het verkrijgen van deze vordering. Daar staat tegenover dat de achtergestelde vordering zelf meestal relatief groot is. Daardoor kan het voor een executoriale koper lucratief zijn om een achtergestelde vordering te kopen.

Een wat bijzonder voorbeeld heeft de Hoge Raad in 2010 beoordeeld met betrekking tot de projectontwikkelaar Chipshol.²² Deze onderneming heeft van 1986 tot 2014 geprobeerd om rond Schiphol een mega businesspark te ontwikkelen. Dat heeft geleid tot een talloze procedures, zowel met omwonenden als tegen contractspartijen en overheden. Op enig moment werd een beroepsklager veroordeeld tot betaling van proceskosten aan Landinvest (een aan Chipshol gerelateerde onderneming). Omdat deze beroepsklager op dat moment via de Hoge Raad procedeerde over een schadeclaim tegen Chipshol, heeft Landinvest ten laste van de beroepsklager ex 474*bb* executoriaal beslag gelegd op de nog niet opeisbare vordering van de beroepsklager op Chipshol en deze claim vervolgens executoriaal verkocht aan Hydra (een eveneens aan Chipshol gerelateerde partij). Hydra heeft vervolgens een schikking getroffen met Chipshol en daarbij afstand gedaan van de vordering van de beroepsklager op Chipshol. Hydra heeft zich gevoegd in de lopende procedure bij de Hoge Raad tussen de beroepsklager en Chipshol en die procedure vervolgens geschorst (danwel ingetrokken). De Hoge Raad heeft deze gang van zaken getoetst en aanvaard. De gevolgde wijze van executie is volgens de Hoge Raad juist verlopen. Indien de beroepsklager het daarmee niet eens was, had hij zich daartegen voor of tijdens de executie via een executiegeschil kunnen verzetten. Of de executie terecht heeft plaatsgevonden, hoeft de Hoge Raad niet te beoordelen.

In het verlengde daarvan is medio 2017 in Amsterdam conform artikel 474*bb* executoriaal beslag gelegd op een "gepretendeerde vordering" van de beslagene op de executant. De deurwaarder heeft in zijn prospectus het afwijzende vonnis van de rechtbank bijgevoegd. Voor een in reconventie toegewezen bedrag, is beslag gelegd op de gepretendeerde vordering waarvoor inmiddels hoger beroep was ingesteld.

Als de executant of een aan haar gerelateerde partij die gepretendeerde vordering zal kopen, verkrijgt zij de positie van appellant in de lopende procedure. Zij kan het hoger beroep vervolgens intrekken.

Zelf ben ik echter van mening dat artikel 474*bb* niet is bedoeld voor de executie van betwiste vorderingen maar voor de executie van niet opeisbare vorderingen (en verkoop van die vorderingen tegen de contante waarde). De voorzieningenrechter van de rechtbank Amsterdam heeft de vordering tot opheffing van dat beslag echter afgewezen.²³ Het

²² HR 10 december 2010, LJN:B06879.

²³ ECLI:NL:RBAMS:2017:8664.

Gerechtshof Arnhem heeft in een vergelijkbare zaak in 2012 een dergelijk beslag wel opgeheven.²⁴ Volgens het Hof is de onderhavige regeling bedoeld voor de executie van niet opeisbare vorderingen en niet voor de executie van een betwiste of gepretendeerde vordering. Persoonlijk denk ik dat het Hof daarin gelijk heeft.

Mr. J.D. (Jan Dirk) van Vlastuin

BVD advocaten

Adres

Nieuweweg 40-42

Postbus 1400

3900 BK Veenendaal

www.bvd-advocaten.nl

Contact

T (0318) 53 17 88

M (06) 41 56 3885

F (0318) 53 17 90

E vanvlastuin@bvd-advocaten.nl

²⁴ ECLI:NL:GHARN:2012:BX8883.

Bijlage 1 (overzicht effectenrekening)**Rabo Select Beleggen**

AANDELEN	Volume	Valuta	Koers	Huidige waarde
Aegon »	4.558	EUR	10,31 €	46.992,98
Ahold Kon »	6.000	EUR	6,43 €	38.580,00
Akzo Nobel »	2.300	EUR	35,80 €	82.340,00
Fortis »	1.000	EUR	22,30 €	22.300,00
Getronics »	6.596	EUR	1,79 €	11.806,84
Hagemeyer	313	EUR	1,99 €	622,87
Heineken	2.000	EUR	26,74 €	53.480,00
Koninklijke Olie	1.028	EUR	47,65 €	48.984,20
KPN	3.670	EUR	7,03 €	25.800,10
Nutreco	27	EUR	27,22 €	734,94
Philips	11.000	EUR	20,92 €	230.120,00
Unilever CTA	2.000	EUR	53,00 €	106.000,00

OPTIES	Volume	Valuta	Koers	Huidige waarde
Call Agn Sep 2005 11,00 »	-45	EUR	0,25 €	-250,00
Call Ah Jun 2005 7,00 »	-20	EUR	0,10 €	-200,00
Call Akz Mei 2005 34,00 »	-23	EUR	0,40 €	-800,00
Call For Jun 2005 20,00 »	-10	EUR	1,70 €	-1.700,00
Call Gtn Okt 2005 2,69 »	-65	EUR	0,05 €	-325,00
Call Hei Jun 2005 26,00 »	-20	EUR	0,70 €	-700,00
Call Kpn Sep 2005 8,00 »	-20	EUR	0,05 €	-100,00
Call Phi Dec 2005 22,00 »	-30	EUR	0,65 €	-1.950,00
Call Phi Jun 2005 24,00 »	-20	EUR	0,05 €	-100,00
Call Rd Dec 2005 44,00 »	-10	EUR	3,20 €	-3.200,00
Call Un Jun 2005 52,00 »	-10	EUR	0,75 €	-750,00
Call Un Sep 2005 54,00 »	-10	EUR	0,85 €	-850,00
Put Agn Mei 2005 10,00 »	-20	EUR	0,35 €	-700,00
Put Akz Mei 2005 34,00 »	-20	EUR	1,85 €	-3.700,00
Put Csm Jun 2005 22,00 »	-20	EUR	0,25 €	-500,00
Put For Apr 2005 22,00 »	-10	EUR	0,05 €	-50,00
Put For Jun 2005 20,00 »	-20	EUR	0,40 €	-800,00
Put For Mei 2005 22,00 »	-20	EUR	0,65 €	-1.300,00
Put Hei Jun 2005 25,00 »	-10	EUR	0,40 €	-400,00
Put Kpn Sep 2005 6,50 »	-20	EUR	0,35 €	-700,00
Put Num Mei 2005 31,00 »	-20	EUR	0,50 €	-1.000,00
Put Phi Mei 2005 20,00 »	-20	EUR	1,00 €	-2.000,00
Put Rd Mei 2005 46,00 »	-10	EUR	1,40 €	-1.400,00
Put Rnd Jun 2005 32,00 »	-10	EUR	0,95 €	-950,00
Subtotaal Opties			€	-27.174,00

Bijlage 2 (beslag op wissel)

Heden, zevenentwintig november tweeduizendzeventien,

heb ik, mr. Jan Dirk van Vlastuin, gerechtsdeurwaarder met vestigingsplaats Zaltbommel, kantoorhoudende aldaar aan de Betuwsestraat 25,

op verzoek van de naamloze vennootschap ASR BANK N.V., gevestigd en kantoorhoudende te Rotterdam, die voor deze zaak woonplaats kiest²⁵ ten kantore van mij, gerechtsdeurwaarder,

Als vervolg op een proces-verbaal van mij, gerechtsdeurwaarder, d.d. 22 november 2017 waarbij ten laste van A. Houder, wonende aan de Kerkstraat 25 te Zaltbommel (verder te noemen geëxecuteerde) executoriaal beslag is gelegd op de hierna te noemen wisselbrief;

A A N :

de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid TIMMERBEDRIJF J. HAMER EN ZN. B.V. (verder te noemen de derde), gevestigd te Zaltbommel, kantoorhoudende aldaar aan de Ambachtsweg 22, aldaar aan haar kantoor mijn exploit doende door afschriften van de hierna te noemen wisselbrief, van dit stuk en van voormelde executoriale titel en een verklaring derdenbeslag in tweevoud te laten aan haar directeur J. Hamer jr.;

B E T E K E N D (en ter betaling aangeboden):

Een afschrift van de wisselbrief die op 1 april 2017 door de derde is uitgegeven en waarbij deze zich heeft verplicht om op de vervaldatum 27 november 2017 aan de daarin genoemde trekker of diens order tegen inlevering van de wisselbrief te betalen een bedrag van € 25.000. Deze wisselbrief is geëndosseerd aan de geëxecuteerde en bij proces-verbaal 22 november 2017 ten laste van de geëxecuteerde in executoriaal beslag genomen.

Door deze betekening en aanbieding is de derde thans aan de geëxecuteerde (als regelmatige houder van de wisselbrief) het genoemde bedrag van € 25.000 opeisbaar verschuldigd.

Vervolgens heb ik, uit kracht van de grosse van een vonnis d.d. 16 november 2017, gewezen door de rechtbank 's Hertogenbosch in de zaak van mijn rekwirante²⁶ ASR Bank N.V. als eiseres en geëxecuteerde, als gedaagde, welke executoriale titel bij exploit van 19 november 2017 aan de geëxecuteerde is betekend met gelijktijdig bevel om binnen twee dagen aan de inhoud daarvan te voldoen, aan welk bevel geen gevolg is gegeven ²⁷ onder de

25 De woonplaatskeuze is voorgeschreven op straffe van nietigheid. Het is niet juist om hier tot aan het uiteinde der executie woonplaats te kiezen. Wel kun je aangeven dat de executant (bij de betekening) tot aan het uiteinde der executie woonplaats heeft gekozen bij de deurwaarder.

26 In plaats van rekwirante, kun je natuurlijk ook spreken over executante.

27 Er is bevel tot betaling gedaan. Artikel 474a Rv verwijst voor de toe te passen regels naar de afdeling met betrekking tot beslag op roerende zaken. Je zult dus ook het in artikel 439 Rv voorgeschreven bevel moeten doen.

derde

EXECUTORIAAL BESLAG GELEGD:

Op de hiervoor vermelde vordering²⁸ die de geëxecuteerde uit hoofde van de genoemde wisselbrief op de derde heeft, zulks om betaling te verkrijgen van de door geëxecuteerde uit hoofde van voormeld vonnis aan rekwirante verschuldigde bedragen:²⁹

- hoofdsom	€ 8.534,68
- wettelijke rente daarover vanaf 1 april 2017 tot heden	€ 1.234,50
- proceskosten	€ 1.250,00
- tot op heden gevallen executiekosten	€ 356,75
onverminderd verdere rente en kosten	

MET BEVEL:

Aan de derde om het verschuldigde onder zich te houden op straffe van onwaarde van elke in weerwil van het beslag gedane betaling.

De derde is verplicht om zodra vier weken na vandaag zijn verstreken ten behoeve van executante verklaring te doen van de vordering die door het beslag is getroffen. De verklaring dient plaats te vinden door het invullen en ondertekenen van de bij dit stuk gevoegde verklaring derdenbeslag en dat te zenden aan mij (J.D. van Vlastuin, Betuwsestraat 25 te Zaltbommel). De derde dient de volgens deze verklaring aan de geëxecuteerde verschuldigde bedragen vervolgens ten behoeve van executante aan mij, gerechtsdeurwaarder, af te dragen door overschrijving op mijn kwaliteitsrekening 4250321.

De kosten van dit beslag bedragen € 176,73³⁰. Rekwirante heeft mij verklaard dat zij de BTW niet kan verrekenen, zodat de kosten zijn verhoogd met een bedrag gelijk aan de BTW.

Handtekening
Gerechtsdeurwaarder.

28 Omdat sprake is van beslag op een bijzondere vordering, heb ik bewust niet gekozen voor een algemeen geformuleerd derdenbeslag. In de praktijk zal daarvoor wel worden gekozen. Zonder extra inspanningen leg je dan ook beslag op alle andere vorderingen die de geëxecuteerde op de derde heeft.

29 De opsomming van deze bedragen is fictief. Artikel 475 lid 1 sub c Rv eist echter dat het beslag een opgave beval van de verschuldigde bedragen.

30 Prijspeil 2007. Tarief conform artikel 2 onder i BTAG (beslag onder derden, anders dan op periodieke betalingen). Banken zijn niet BTW-plichtig, zodat het bedrag is verhoogd met een bedrag gelijk aan de BTW.

Bijlage 3 (informatie SIDN over beslag op domeinnamen)

Beslag

Het kan voorkomen dat er tussen een houder en een derde een geschil ontstaat over een domeinnaam. SIDN staat buiten een dergelijk geschil. Als het geschil eindigt in een juridische procedure, is het mogelijk beslag te leggen op het abonnement. Op die manier kan bijvoorbeeld worden voorkomen dat het abonnement gedurende de procedure wordt overgedragen of opgeheven.

Als u wilt overgaan tot beslaglegging, schakelt u een advocaat in die de rechter toestemming vraagt om beslag te mogen leggen. Nadat de rechter zijn toestemming heeft verleend, schakelt de advocaat een deurwaarder in die beslag legt onder de houder. De deurwaarder stelt SIDN hiervan op de hoogte door een zogenaamde overbetekening (1). SIDN bevriest de status van het abonnement zodra de overbetekening heeft plaatsgevonden. Ook na ontvangst van een kopie van het proces-verbaal van de deurwaarder van de beslaglegging onder de houder gaat SIDN tot bevrozing over. Als SIDN op een andere wijze op de hoogte wordt gesteld van het beslag, bijvoorbeeld door het toesturen van een verlov tot het leggen van beslag, bevriest SIDN de status van het abonnement niet (2).

Op welke wijze houdt SIDN rekening met een beslag?

Wijziging houder van een beslagen abonnement

SIDN werkt alleen mee aan een wijziging houder van een beslagen abonnement als zij tevens een schriftelijke bevestiging krijgt van de beslaglegger dat deze akkoord is met de wijziging houder.

Beëindiging van een abonnement

Als u een beslagen abonnement wilt beëindigen, moet u een schriftelijke verklaring van instemming van de beslaglegger sturen naar SIDN. Zolang SIDN deze verklaring niet heeft ontvangen, beëindigt zij het abonnement niet.

Beëindiging van een beslagen abonnement door SIDN

Als SIDN uw beslagen abonnement wil beëindigen omdat u uw verplichtingen niet bent nagekomen, geeft SIDN de beslaglegger gedurende 30 dagen de gelegenheid het abonnement van u over te nemen. De beslaglegger moet in dat geval wel alle verplichtingen op grond van het abonnement van de houder overnemen. Als de beslaglegger van die gelegenheid geen gebruik maakt, beëindigt SIDN het abonnement na 30 dagen.

Veranderen van deelnemer

Ondanks een beslag is het mogelijk om volgens de gewone procedure van deelnemer te veranderen.

Technische opheffing

SIDN werkt niet mee aan een technische opheffing, een aanvraag van een deelnemer wordt niet in behandeling genomen.

Hoe kan de bevrozing worden beëindigd?

SIDN heft de bevrozing op na ontvangst van een kopie van een betekend rechterlijk vonnis dat voorziet in de opheffing van het beslag, of na ontvangst van een schriftelijke opdracht van de beslaglegger tot opheffing van het beslag. Na opheffing van de bevrozing werkt SIDN weer automatisch mee aan wijzigingen in de status van de domeinnaam.

Beslag kan ook vervallen van rechtswege, bijvoorbeeld als u niet binnen de termijn die daarvoor in het beslagverlov wordt gesteld, een procedure aanhangig maakt. Ook als u om deze reden de bevrozing wilt opheffen, moet u SIDN een door de beslaglegger ondertekende verklaring sturen van verval van het beslag.

SIDN brengt geen kosten in rekening in verband met een (beëindiging van) een beslag.

1 Zie art. 474bb Rv en art. 711 lid 3 Rv, alsook art. 730 en verder.

2 Een derdenbeslag onder SIDN leidt ook niet tot bevrozing. Reden daarvoor is dat SIDN geen rechthebbende is op de domeinnamen, maar uitsluitend beheerder is van het registratiesysteem. Dit betekent dat derdenbeslag dat gelegd wordt onder SIDN, geen doel treft en niet leidt tot bevrozing van de status van het abonnement.